

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

ítélete

Az ügy száma: Kfv.III.37.388/2024/8.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Bérces Nóra bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: Poprádi Ügyvédi Iroda (cím2, ügyintéző ügyvéd: dr. Poprádi Péter)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala (cím3)

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos

Az alperesi érdekelt: érdekelt1 (cím4)

Az alperesi érdekelt képviselője: NZP NAGY LEGAL PartG mbB Magyarországi Fióktelepe (cím5, ügyintéző ügyvédek: dr. Tallér Péter, dr. Ruzicska Máté)

A per tárgya: ingatlan-nyilvántartási ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő személy: az alperesi érdekelt 11. szám alatt

A felülvizsgálni kért határozat: a Fővárosi Törvényszék 2024. április 30-án hozott 7.K.700.891/2024/10. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 7.K.700.891/2024/10. számú ítéletét – az indokolás módosításával – hatályában fenntartja.

A Kúria kötelezi az alperesi érdekeltet, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperesi érdekeltet, hogy az esedékesség napjáig fizessen be az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A Kúria tájékoztatja az alperesi érdekeltet, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes és testvére, néhai érdekelt1 (a továbbiakban: örökhagyó) tulajdonát képezte a települési ... helyrajzi számú, „lakóház, udvar, gazdasági épület” megnevezésű ingatlan. Az örökhagyó a városban 2016. szeptember 14-én végintézkedés hátrahagyása nélkül elhalálozott.

[2] A Stuttgarti Járásbíróság 2018. augusztus 20-án A 33 VI 1241/18. ügyszámon adott ki az örökhagyóra vonatkozó európai öröklési bizonyítványt, amelyben törvényes örököséként a felperes került megnevezésre. A felperes a fenti európai öröklési bizonyítvány csatolása mellett ingatlan-nyilvántartási kérelmet nyújtott be az alpereshez, amely a

165884/1/2018/18.10.11. számú határozatában a perbeli ingatlan tekintetében törölte az örökhagyó $\frac{1}{2}$ -ed tulajdoni hányadát, egyben erre a tulajdoni hányadra a felperes tulajdonjogát öröklés jogcímén bejegyezte.

[3] Az örökhagyó gyermekei, az alperesi érdekelt és testvére kérelmére a Stuttgarti Járásbíróság 2023. június 23-án az örökhagyó vonatkozásában állított ki újabb európai öröklési bizonyítványt, amelyben az örökhagyó törvényes örököseiként az alperesi érdekelt és testvérét jelölte meg.

[4] Az alperesi érdekelt és testvére 2023. szeptember 27-én a perbeli ingatlanra vonatkozóan ingatlan-nyilvántartási kérelmet nyújtott be a felperesnek az örökhagyótól szerzett $\frac{1}{2}$ -ed tulajdoni hányadára tulajdonjog bejegyzése iránt. Az alperes a 2023. október 30-án hozott 161439/2/2023. számú végzésében a bejegyzési kérelmet visszautasította, mert véleménye szerint az egyszerű másolatban csatolt német nyelvű európai öröklési bizonyítvány és annak magyar nyelvű másolata nem képezheti bejegyzés alapját.

[5] Az alperesi érdekelt és testvére 2023. november 24-én az alpereshez előterjesztett ingatlan-nyilvántartási kérelmükben a perbeli ingatlan tekintetében ismételten kérték a felperesnek az örökhagyótól szerzett $\frac{1}{2}$ -ed tulajdonjoga tekintetében a mellékelt német nyelvű európai öröklési bizonyítványra és annak magyar nyelvű másolatára alapítottan tulajdonjoguk bejegyzését.

[6] Az alperes a 2024. január 18-án kelt 32690/1/2024. ügyiratszámú határozatában a felperesnek az örökhagyótól szerzett $\frac{1}{2}$ -ed tulajdoni hányada vonatkozásában a bejegyzést törölte, ezzel egyidejűleg $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{4}$ -ed arányban az alperesi érdekelt és testvére javára a tulajdonjogot öröklés jogcímén bejegyezte.

[7] A határozat indokolása szerint az okiratok, valamint a személyi adat-és lakcímnnyilvántartásból lekért adatok megvizsgálása alapján az alperes megállapította, hogy a bejegyzésnek akadálya nincs. Az alperes határozatát többek között az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.) 6. § (1), 26. § (1), (6) bekezdésére, 32. §-ára, 34.§-ára, 40/A. és 40/B. §-ára alapította.

A kereseti kérelem

[8] A felperes eljárási-és anyagi jogi jogsérelmekre hivatkozással nyújtott be keresetet az alperes határozatával szemben.

A jogerős ítélet

[9] A törvényszék ítéletében az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

[10] Az indokolásban elsődlegesen hivatkozott a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 3. § (3) bekezdésére, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdésére, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1), (2), (4) és 81. § (1) bekezdésére.

[11] Kifejtette, az alperesi érdekelt és testvére tulajdonjog bejegyzése iránti kérelme eldöntéséhez nem lehetett elegendő az okirattár, mert egy megelőző eljárásban a felperes már becsatolt egy hatályos európai öröklési bizonyítványt a perbeli ingatlan érintett tulajdoni hányadára. Az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Rendelet) (66) preambulum bekezdésében felmerülő két ellentétes közokirat esete az ügyben fennáll, így nem lett volna nélkülözhető a két európai öröklési bizonyítványnak a Rendelet szerinti vizsgálata. Ugyanakkor a határozat a fentieknek megfelelő tényállást és érdemi indokolást nem tartalmazott, a jogalapi indokolásban az alperes a Rendeletet meg sem említette. Ezért az alperesi határozat sérti az Ákr.-nek a tényállás tisztázására vonatkozó 62. § (1), (2), (4) bekezdéseit és az indokolási kötelezettségre irányadó 81. § (1) bekezdését.

[12] Az indokolási kötelezettség megsértése miatt nem volt minden alapot nélkülöző a felperes azon állítása, hogy az alperesi határozat megtevesztő, mivel annak rendelkező részéből az tűnik ki, mintha a felperes lett volna az örökhagyó.

[13] Az alperesnek észlelnie kellett volna, hogy az okirattár hiányos, két európai öröklési bizonyítvány mint közokirat hatályossága konkurál egymással az ügyben, és a hatóságnak tisztáznia kellett volna, hogy ezekből melyik alapján hozhat határozatot. Ennek eldöntése ugyanakkor nem tartozik az alperes hatáskörébe, erre az esetre alkalmazható az Inyvtv. 40/B. §-a szerinti hiánypótlás intézménye.

[14] A Rendelet 71. cikk (2), (3) bekezdése és 72. cikk (2) bekezdése szabályozza azt az esetet, amikor egy korábban kiállított közokirat javítása, megváltoztatása válik szükségessé. A 72. cikk (2) bekezdése szerinti visszavonó/módosító okirat a hatósági eljárás során nem került becsatolásra, ennek hiánya pedig gátját képezi az alperesi érdekelt és testvére kérelmének kedvező elbírálását. Ilyen tartalmú okirattal az alperesi érdekelt a Rendelet 71. cikk (2) bekezdéséből következően nem rendelkezhet.

[15] Az új eljárásra a bíróság előírta, hogy az alperesnek az Inyvtv. 40/B. § (5) bekezdésére és a Rendelet 66. cikk (5) bekezdésére tekintettel meg kell keresnie a Stuttgarter Járásbíróságot további okiratok beszerzése végett, a két európai öröklési bizonyítvány egymáshoz való viszonyának, illetőleg azok hatálya kérdésének tisztázása okán. Határozatában a tényállást annak releváns részében rögzítenie kell, és az abból levont jogkövetkeztetését ténybelileg és jogszabályi hivatkozásokkal együtt szükséges megindokolnia.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[16] A jogerős ítélet ellen az alperesi érdekelt nyújtott be felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és a kereset elutasítása iránt.

[17] Elsődlegesen kifejtette, hogy a Kp. 88. (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel a kereset elutasításának lett volna helye, ha az alperes valóban tévesen értékelte volna a Rendelet szerinti eljárási kötelezettségét, mert annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem lett volna. Végrendelet hiányában a törvényes örökösök, vagyis az alperesi érdekelt és testvére örökölnék, a felperes részéről bűncselekmény elkövetése okán kerülhetett a korábbi öröklési bizonyítvány kiállításra.

[18] Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben az alperes észlelte, hogy alkalmazni kell a Rendeletet, határozata indokolásából az Inyvtv. erre vonatkozó fejezetére vonatkozó indokolás kitűnik.

[19] A Rendelet (66) preambulum bekezdése foglalkozik a két egymással ellentétes közokirat esetével, ugyanakkor az alperes helyesen járt el a későbbi, és egyben valós tartalmú európai öröklési bizonyítvány előnyben részesítésével. A törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy a (66) preambulum bekezdés nem a perbeli tényállásra vonatkozik, mert jelen esetben nem két egymással ellentétes tartalmú közokirat képezi az eljárás tárgyát, hanem a joghatósággal rendelkező polgári bíróság egy hatályát veszített és egy joghatást kiváltani képes végleges döntése. A (66) preambulum bekezdés egy kollíziós szabály, amely több bíróság (közjegyző) döntésének ütköztetésére szolgál iránymutatással és nem a jelen eljárásban felmerülő kérdésre.

[20] A törvényszék a Rendelet 69. cikkét tévesen értelmezte. Egyrészt a vélelem fennállása miatt helytelen az a megállapítása, hogy az alperes a tényállás tisztázási kötelezettségét megszegte. A vélelem ugyanis olyan valószínű vagy lehetséges törvényi előfeltételezés, amelyet a jogalkalmazás során bizonyítás nélkül is valóságnak kell elfogadni. Az alperes rendelkezésére álló információk alapján a módosított öröklési bizonyítvány, illetve a kísérő levélben foglalt tényállás (bűncselekmény során megszerzett téves tartalmú öröklési bizonyítvány módosítása) esetén a bizonyítvány alapján az örökösök tulajdonjoga bejegyzésének volt helye.

[21] A törvényszék helytelenül értelmezte a Rendelet 71. cikkét is. Döntése alapjául az a feltételezés szolgált, hogy az európai öröklési bizonyítvány módosítása/kijavítása körében az eljáró bíróság külön kijavító/módosító döntést hoz, majd ezt követően állít ki egy új, immár helyes tartalmú bizonyítványt. Ezzel szemben a kijavítás/módosítás magával az új európai öröklési bizonyítvány kiállításával történik. Ebben a körben a Rendelet 71. cikk (2) bekezdésére figyelemmel az irányadó nemzeti jog, vagyis jelen esetben a német jog alkalmazandó, amely szerint nincs szükség módosító vagy visszavonó határozat kiadására, hanem egy helytelen tartalmú európai öröklési bizonyítvány egy új, immár helyes tartalmú

bizonyítvány kiadásával kerül módosításra. Jelen esetben az alperesi érdekelt a Stuttgarti Járásbíróság új európai öröklési bizonyítványát benyújtotta, amely alapján az alperes helyes döntést hozott. Az alperesnek döntése időpontjában valamennyi releváns tény és ezeket igazoló irat rendelkezésére állt, így nem mulasztotta el a tényállás tisztázási kötelezettségét.

[22] Az ügyben az Inytv. 40/B. §-a nem irányadó, mert az új európai öröklési bizonyítvány a szükséges adatokat tartalmazza, a joghatósággal rendelkező Stuttgarti Járásbíróság a hagyatéki ügyet jogerősen lezárta.

[23] Az alperesi érdekelt szerint a jogvita előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése nélkül is eldönthető. Abban az esetben, ha a Kúria az alperes tényállás tisztázási kötelezettségének megsértését állapítaná meg, akkor az alperes indítványozta az EUB előtt előzetes döntéshozatali eljárás iránti indítvány előterjesztését.

[24] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását indítványozta.

[25] Elsődlegesen előadta, hogy a felülvizsgálati kérelem petítuma ellentétes a Kp. 121. § (1) bekezdésével, mert a kereset elutasítására a Kúriának nincs lehetősége.

[26] Az alperesi érdekelt felülvizsgálati kérelmében „el akarja terelni” a közigazgatási per tárgyát, azt anyagi jogi kérdéssé kívánja formálni, ugyanakkor a törvényszék eljárási jogszabálysértésekre alapítottan hozta meg döntését. A felülvizsgálati kérelem olyan jogalapra – a német domesztikus jogra – is hivatkozik, amely a közigazgatási perben nem merült fel, ezzel sérült a Kp. 117. § (3) bekezdése.

[27] A felperesi érveléssel szemben a jogerős ítélet nem sérti a Rendelet (66) preambulum bekezdését, valamint 69. és 71. cikkét.

[28] Kiemelte, hogy az ügyben – az alperesi érdekelt okfejtésével szemben – a bíróság céljának megfelelően alkalmazta az Inytv. 40/B. §-át.

A Kúria döntése és jogi indokai

[29] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[30] A Kp. 120. § (5) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[31] Az Inyvtv. 1. § (1a) bekezdése többek között kimondja, hogy e törvény alkalmazása során az Ákr. rendelkezései szerint – az e törvényben meghatározott eljárási szabályok figyelembevételével – kell eljárni.

[32] Az Inyvtv. 49.-51. §-ai tartalmazzák a határozatra irányadó rendelkezéseket. A 49. § (3) bekezdése értelmében a kérelemnek helyt adó határozat a tulajdoni lap másolatával is közölhető (egyszerűsített határozat). Az egyszerűsített határozat tulajdonilap-másolatként nem használható.

[33] A keresettel támadott határozatában az alperes helyt adott az alperesi érdekelt és testvére tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmének, azonban döntését nem az Inyvtv. 49. § (3) bekezdése szerinti egyszerűsített határozati formában hozta meg, ezért arra az Inyvtv. 1. § (1a) bekezdésére tekintettel alkalmazandók az Ákr. rendelkezései.

[34] Az Ákr. 81. § (1) bekezdése alapján a döntés tartalmazza az eljáró hatóság, az ügyfelek és az ügy azonosításához szükséges minden adatot a zártan kezelt és védett adatok kivételével, a rendelkező részt – a hatóság döntésével, a szakhatóság állásfoglalásával, a jogorvoslat igénybevételével kapcsolatos tájékoztatással és a felmerült eljárási költséggel -, továbbá a teljes eljárásra történő áttérés esetén az áttérés okára, a megismerhetetlenné tett zártan kezelt és védett adatokkal együtt megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, a szakhatósági állásfoglalás indoklására, a mérlegelés és a döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő indokolást.

[35] Az Alaptörvény XXIV. cikke rögzíti, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és észszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

[36] A Kúria hangsúlyozza, a megfelelően indokolt hatósági döntéshez való jog része az Alaptörvény XXIV. cikke szerinti tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjognak. Az ügyfeleknek joguk van ahhoz, hogy az ügyükben hozott határozat indokait megismerhessék, vagyis a hatóságnak a döntését megfelelő szinten meg kell indokolnia.

[37] Az Alkotmánybíróság a 3223/2018. (VII. 2.) AB határozatában kifejtette, hogy a tisztességes hatósági eljárás követelménye egyetlen hatósági eljárásban sem sérülhet, jóllehet az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményrendszer eltérő lehet az egyes szakágazati eljárásokban, azok sajátosságaira tekintettel. ([34] bekezdés). A 3311/2018. (X. 16.) AB határozat szerint a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogi magában foglalja mindenkinek a jogát arra, hogy - egyebek mellett – a hatóságok döntéseiket indokolják. A tisztességes eljáráshoz való jog alapján az egyes eljárási garanciák olyan értéket jelentenek, amelyek megszegése vagy be nem tartása kihat az ügy érdemére, az ügy kimenetelétől függetlenül ([26] bekezdés, [34] bekezdés).

[38] A Kfv.VI.37.026/2024/7. számú kúriai ítéletben is megtestesülő egységes bírói gyakorlat szerint az ingatlan-nyilvántartási eljárásban is érvényesülnie kell a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog követelményének, amely magában foglalja az indokolt hatósági döntéshez való jogot is.

[39] Az alperesi határozat indokolása érdemben csak azt tartalmazza, hogy az okiratok, valamint a személyi adat-és lakcímnnyilvántartásból lekért adatok megvizsgálása után a bejegyzésnek nincs akadálya. A bejegyzési kérelem elbírálása során alkalmazandó jogszabályok közül az alperes kizárólag az Inytv. egyes rendelkezésére hivatkozott, a Rendelet szabályait nem alkalmazta és nem értelmezte. Az a tény, hogy az alperes határozatában utalt az Inytv. 40/A. §-ára és 40/B. §-ára – az alperesi érdekelt érvelésével szemben – nem jelenti azt, hogy döntésénél figyelembe vette a Rendelet szabályait is.

[40] A fentiekből következően helytálló volt a törvényszék részéről az Ákr. 81. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség megsértésének megállapítása. Az alperes indokolási kötelezettségét olyan mértékben sértette meg, amely miatt határozata jogszerűsége érdemben a közigazgatási bíróság által nem volt felülvizsgálható. Ez a jogszabálysértés az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt, amely önmagában maga után vonja a támadott határozat megsemmisítését és az ügyben eljáró hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését.

[41] Ha a közigazgatási bíróság olyan lényeges és súlyos jogszabálysértést állapít meg, amely miatt a határozat felülvizsgálatra alkalmatlan, akkor nincs helye az ítéletben a keresetlevélben hivatkozott anyagi jogszabálysértések vizsgálatának (Kfv.VI.37.026/2024/7. számú ítélet [45] bekezdése).

[42] A felülvizsgáló bíróság rámutat, a törvényszék ítéletében szükségtelenül vizsgálta az ügy érdemét jelentő jogkérdéseket, így a tényállás tisztázási kötelezettség teljesítésén keresztül a Rendelet alkalmazását és értelmezését.

[43] A Kúria a fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság iránymutatását úgy pontosítja, hogy az alperes köteles megismételt eljárása eredményeként részletesen indokolt határozatot hozni, amelyben az Inytv. és a Rendelet irányadó szabályait az ügy tényállására alkalmazza és értelmezi. Az alperesnek eljárásában döntenie kell arról, hogy megkeresi-e a Stuttgarter Járásbíróságot, ugyanakkor ezen döntéséről és annak indokairól határozatában szintén számot kell adnia.

[44] A Kúria a Kp. 121. § (2) bekezdését alkalmazva a jogerős ítéletet – az indokolás módosításával – hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[45] A hatósági határozat nem megfelelő indokolása olyan eljárási szabályszegés, amely az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással van, egyben sérti a tisztességes eljáráshoz való alapjogot is. Ha az ingatlanügyi hatóság a kérelemnek helyt adó határozatát nem egyszerűsített határozat formájában hozza meg, akkor határozata indokolásának meg kell felelnie az Ákr. 81. § (1) bekezdésében írtaknak.

Záró rész

[46] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 107. § (1) bekezdésére alapítottan tárgyaláson kívül bírálta el.

[47] A felülvizsgálati kérelem alaptalan volt, így a pervesztes alperesi érdekelt a Kp. 35. § (1) bekezdés a) pontja alapján köteles a felperes részére felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére a csatolt költségjegyzék szerinti összegben.

[48] A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles megfizetni az államnak.

[49] A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy a felülvizsgálati eljárási illetéket a Nemzeti Adó-és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell az esedékesség napjáig megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetnie a Kúria megnevezését, a jelen kúriai ítélet ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. Az illetékfizetési kötelezettség esedékességének napja tekintetében az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XL. törvény által módosított, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78. § (4) bekezdése az irányadó.

[50] Az ítélettel szembeni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. október 22.

dr. Sperka Kálmán s. k.
k.

dr. Sugár Tamás s. k.

dr. Bérces Nóra s.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

dr. Farkas Katalin s. k.

dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s. k.

bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

